

“Em jugo un cafè que d'aquí a vint anys haurem trobat vida intel·ligent”

Estem sols a l'univers?

—Jo no ho crec. Des del punt actual en què es troba la ciència, podem pensar tant que sí com que no, però la qüestió important és: podem provar que no ho estem? Això és, precisament, el que intentem fer en aquest moment. Podem suposar que no ho estem, i jo ho penso, però fins que no els trobem, els extraterrestres, no ho podem dir.

—I com se cerquen?

—Mira, per fer-ho hi ha diverses possibilitats. Anar-los a trobar n'és una, cosa que, malgrat el que ens mostri la televisió, sembla bastant difícil (per arribar a l'estel més proper trigariem desenes de milers d'anys: la qual cosa, és clar, és poc viable). Podem cercar-los aquí mateix, i ben mirat hi ha qui espera que li aterri al pati de casa... (de fet, una tercera part dels nord-americans creu que els extraterrestres són aquí, passejant-se amb platerets volants i segrestant gent... Una tercera part, eh?). Evidentment, més enllà d'alguna fotografia que jo mateix puc fabricar al meu garatge amb un tap de cassola, no n'hi ha cap evidència.

—Per què hi ha tanta gent que pensa que els extraterrestres campen per aquí?

—La pregunta més interessant és: per què la gent vol pensar que els alienígenes ens visiten? No n'estic segur, però em sembla que ens agrada la idea que hi ha criatures més poderoses que nosaltres (això, de fet, és també la religió tradicional, encara que actualment sigui potser menys popular que en altres èpoques...). En tot cas, des d'aquest punt de vista, es pensa que els alienígenes, que són més poderosos que nosaltres, curiosament, estan molt interessats en nosaltres... No té gaire sentit, això. Nosaltres no estem gaire interes-

Seth Shostak és astrònom i membre de l'Institut SETI, una organització privada i sense ànim de lucre que, des del 1984 i reprenent un programa que la NASA va deixar estar, es dedica a la recerca d'intel·ligència extraterrestre.

sats en els escarabats que hi ha sota aquest edifici.

—No els podem anar a trobar ni vénen a casa: per tant?

—Per tant, fem cerques per ràdio. No esperem trobar missatges, directament, sinó el mateix tipus de “soroll” que nosaltres emetem accidentalment al cosmos. I si nosaltres podem enviar senyals als estels, ells ja ho han fet.

—Trobar senyals de vida intel·ligent és més difícil que trobar senyals de vida...

—Potser... Però això tampoc no està clar. D'entrada, podem pensar que deu ser més fàcil de trobar vida no intel·ligent, perquè possiblement n'hi deu haver més i perquè pot ser més a prop. Mart en pot tenir —o pot haver-ne tingut—. I algunes llunes de Júpiter. Però la vida intel·ligent pot fer coses —senyals, per exemple— que la vida no intel·ligent no pot fer, la qual cosa, con-

següentment, pot comportar que sigui més fàcil de trobar. Perquè els podem trobar a milers d'anys llum de distància. És molt difícil de trobar vida no intel·ligent que estigui lluny.

—Amb quins instruments comteu per a l'experiment?

—Utilitzem diversos radiotelescopis, com ara l'antena més gran del món, que és a Puerto Rico: dins del seu diàmetre de 305 metres hi cabrien quatre milions i mig de boles de gelat. El problema és que aquest radiotelescopi és molt popular: tothom el vol fer servir i només el podem utilitzar unes quantes setmanes l'any, que és molt poquet. Per això ara estem construint el radiotelescopi Allen, que no ve de Woody sinó de Paul, el cofundador de Microsoft, que és qui l'ha fet possible amb les seves donacions.

—On el teniu instal·lat?

—Al nord de Califòrnia. Cada antena té uns 6 metres de diàmetre: no són grans, però és que n'hi haurà centenars: serà un dels telescopis més potents del món. Amb unes antenes tan potents i tan ràpides —molt més que les que s'havien fet servir fins ara: podrem cercar amb una extensió mil vegades més gran—, estic segur —i m'hi jugo un cafè— que d'aquí a vint anys ja haurem sentit alguna cosa, ja haurem trobat vida intel·ligent fora de la Terra.

—I com penseu que poden ser, aquests extraterrestres intel·ligents?

—D'entrada, cal dir que, possiblement, seran prou diferents de la imatge que ens en reflecteixen les pel·lícules. Si t'hi fixes, n'hi ha, bàsicament, de dos tipus: l'ET bo, amb ulls grossos i blaus, amb cap gran i cos petit..., que sembla un nen; i l'ET dolent, que sol ser ben poc atractiu: normalment, pren la forma —gegantina— de bèsties que no ens agraden —escarabats, per exemple, monstres llefiscosos—. En general, però, els fem humanoides. Per què?, em pregunto. Mira quants animals hi ha a la terra, que tenen molt del nostre ADN i milions d'anys d'evolució i no se'ns assemblen: per què pensem que els extraterrestres s'haurien d'assemblar a nosaltres? Potser perquè si resulta que són com màquines d'escriure, no sabem com ens hi podríem relacionar. I és clar, què faríem si fossin com aspiradores?

—Aspiradores, dieu?

RAFA GIL

—Jo penso que els ET de veritat seran màquines, probablement éssers d'intel·ligència artificial, creats per alguna altra civilització (que pot fins i tot haver desaparegut): és molt més fàcil i ràpid de perfeccionar la maquinària que millorar-nos nosaltres. Perquè una espècie canviï molt, cal temps. En canvi, cada any i mig els computadors doblen la velocitat. Per això et deia que és més fàcil imaginar que en una espècie tecnològica l'evolució la produeixen les màquines. Jo, és clar, no sé com seran (qui ho sap, això?), però en tot cas els imagino molt distants de nosaltres en termes d'evolució i tecnologia.

—**I aleshores, quan els trobeu, què?**

—Haurem d'assumir que deixarem de ser el número 1. Aleshores serem el 2, com a mínim. Imagina't una bola aïllant Austràlia durant centenars d'anys: quan hi arriba el capità Cook, al segle XVIII, i els britànics la trenquen, ja mai més no es va poder tornar a formar, ja mai res no va ser igual. En aquest cas, tota la humanitat serem com aquells aborígens australians. Bé, no literalment, perquè no hi haurà co-

lonització: en aquest cas es tractarà tan sols d'informació. Informació, que no és poc. I pensa que tu formes part de la generació que veurà com la nostra bola aïllant es trenca.

—**Què succeirà, quan trobeu un senyal?**

—Hi ha força gent que pensa que el govern en guardarà el secret —probablement a Europa, ho penseu, això—, però no és cert. No hi ha política de secretisme. Quan va semblar que havíem trobat alguna cosa, fa deu anys, no hi va haver cap interès del govern, realment. Però *The New York Times* ens va telefonar de seguida: van ser molt ràpids. Això és el que passarà: que ho llegireu als diaris.

—**Però és impossible cap, diguem-ne, conversa interestel·lar mantinguda de mil en mil anys...**

—Seria una conversa molt tediosa, no? Ben mirat, ens ho hauríem de prendre com qui llegeix, ara, Ciceró o Juli Cèsar: textos amb una antiguitat de 2.000 anys però que continuen sent interessants. És una manera de parlar-hi.

—**Europa no cerca aquests senyals?**

—No. I ho podrien fer: tenen la tecnologia, els experts, els diners. Només els italians, ho fan. La resta, res. No sé per què. Pot ser una qüestió cultural?

—**No els ho pregunteu?**

—Sí. Els ho vaig preguntar als alemanys. I em van respondre [primer diu la frase en alemany i després la tradueix a l'anglès, i riu]: "Som massa seriosos per fer això."

—**Recordeu la primera vegada que us vaig preguntar per la vida en altres planetes?**

—No exactament. Però recordo que d'estudiant vaig llegir un dels primers llibres sobre la possibilitat de captar senyals d'extraterrestres. Eren les 3 h en punt de la matinada. Jo estava sol al desert amb un radiotelescopi i em vaig adonar que aquelles antenes creuaven els anys cercant comunicació interestel·lar. Em va semblar una idea romàntica.

—**És qüestió, per tant, de romanticisme?**

—Bé, de fet aquestes són les idees que ens mouen.

Núria Cadenes